

Sygn. akt VI U 1046/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Radomiu VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Jarosław Łuczaj

Protokolant st. sekr. sąd. Marta Gackiewicz

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2017 roku w Radomiu

sprawy M. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę

na skutek odwołania M. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 17 sierpnia 2016 roku, nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. Z. prawo do emerytury z dniem 14 lipca 2016 roku.

SSO Jarosław Łuczaj

Sygn. akt VI U 1046/16

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 7 września 2016 roku M. Z. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 17 sierpnia 2016 roku, nr (...), w sprawie odmowy przyznania mu prawa do emerytury, wnosząc o zmianę decyzji i ustalenie prawa do dochodzonego świadczenia. W uzasadnieniu odwołania podniósł, że pracował w warunkach szczególnych w czasie zatrudnienia w Piekarni (...) w W. w okresie od 13 lipca 1974 roku do 31 lipca 1975 roku i od 18 czerwca 1980 roku (odwołanie – k. 3).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podniesiono, że wnioskodawca nie udowodnił podstawowych przesłanek wymaganych ustawą, a stanowiących warunek nabycia prawa do świadczenia emerytalnego, tj. 25-letniego okresu ubezpieczenia, a jedynie 23 lata, 11 miesięcy i 21 dni oraz 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy wskazał, że do stażu pracy w warunkach szczególnych nie uwzględniono pracy w Gminnej Spółdzielni (...) w W. w okresie od 13 lipca 1974 roku do 31 lipca 1975 roku i od 18 czerwca 1980 roku do 30 listopada 1999 roku, ponieważ w świadectwie pracy w szczególnych warunkach nie zostały powołane przepisy resortowe i stanowisko pracy nie zostało określone według takich przepisów resortowych. Świadectwo pracy z dnia 31 lipca 1975 roku wskazuje na zatrudnienie wnioskodawcy od 15 lipca 1974 roku jako piekarz, a w legitymacji ubezpieczeniowej jest wpisane piekarz-pomocnik (odwołanie – k. 4).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. Z. urodził się (...) i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (okoliczności bezsporne).

W okresie od 15 lipca 1974 roku do 31 lipca 1975 roku M. Z. zatrudniony był w Gminnej Spółdzielni (...) w W., początkowo na 3-miesięczny okres przyuczenia do zawodu piekarza, a następnie na wstępny staż pracy. W okresie przyuczenia do zawodu, jak również odbywania wstępnego stażu pracy wykonywał pracę pod kierunkiem innego pracownika. Jego praca polegała na wyrabianiu ciasta, rozpalamiu pieca, wkładaniu ciasta do komór, pilnowaniu wypieku drobnego pieczywa (przede wszystkim bułek) i wyjmowaniu gotowych bochenków (angaż, umowa o pracę, świadectwo pracy w aktach osobowych – k. 10, zeznania wnioskodawcy – zapis na płycie CD – k. 20).

W okresie od 18 czerwca 1980 roku do 30 listopada 1999 roku M. Z. zatrudniony był w Gminnej Spółdzielni (...) w W. na stanowisku piekarza. Na początku wykonywał wszystkie prace, tj. wyrabianie chleba, wkładanie do pieca i wyjmowanie gotowych bochenków. Od lutego 1981 roku objął funkcję piecowego i zajmował się tylko wypiekaniem pieczywa. Do jego obowiązków należało wkładanie i wyjmowanie pieczywa z pieca, nadzorowanie procesu wypieku, przesuwanie pieczywa w piecu oraz utrzymywanie właściwej temperatury w piecu węglowym oraz czyszczenie i konserwacja tego pieca. Kilka minut dziennie pomagał przy obrabianiu ciasta, czyli kształtowaniu bułek, chałek i rogali. Początkowo pracował na trzy, a później na dwie ośmiogodzinne zmiany (świadectwa pracy, umowa o pracę w aktach osobowych – k. 10, zeznania wnioskodawcy – zapis na płycie CD – k. 20, zeznania świadków: T. D. i A. K. – zapis na płycie CD – k. 20).

W dniu 14 lipca 2016 roku M. Z. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniosek o przyznanie prawa do emerytury (wniosek – k. 1-4 akt ZUS).

Decyzją z dnia 17 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił M. Z. prawa do dochodzonego świadczenia wobec braku udowodnienia wymaganego przepisami ustawy 25-letniego ogólnego okresu ubezpieczenia oraz 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Za udowodniony uznano łączny staż ubezpieczeniowy wynoszący na dzień 1 stycznia 1999 roku 23 lata, 11 miesięcy i 21 dni. Organ rentowy nie zaliczył jako pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia M. Z. od 18 czerwca 1980 roku do 30 listopada 1999 roku w Gminnej Spółdzielni (...) w W., ponieważ w świadectwie pracy w szczególnych warunkach brak jest numeru załącznika, numeru zarządzenia resortowego, któremu podlegał zakład pracy, nie podano wykazu, działu, pozycji i punktu dotyczącego stanowiska pracy stanowiącego załącznik do rozporządzenia resortowego (decyzja – k. 18 akt ZUS).

Ostatecznie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. zaliczył M. Z. pracę w gospodarstwie rolnym rodziców od 18 maja 1972 roku do 27 stycznia 1974 roku, tj. 1 rok, 8 miesięcy i 9 dni jako okres uzupełniający. Łącznie ZUS przyjął za udowodniony okres ogólnego ubezpieczenia w wymiarze 25 lat i 8 miesięcy (pismo ZUS – k. 35 akt ZUS, pismo ZUS – k. 7).

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie VI U 1372/09 Sąd Okręgowy w Radomiu zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 19 października 2009 roku, nr (...), przyznając A. K. prawo do emerytury od dnia 5 października 2009 roku (wyrok – k. 18 akt sprawy VI U 1372/09 Sądu Okręgowego w Radomiu).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, w aktach pozwanego organu, w aktach tut. Sądu w sprawie VI U 1372/09 oraz w aktach osobowych wnioskodawcy ze spornych okresów, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Podstawę ustaleń Sądu stanowiły także zeznania świadków T. D. i A. K., bowiem jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania, a jednocześnie zatrudnione w spornym okresie w tym samym zakładzie pracy, w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że ich zeznania razem z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym tworzą spójną i logiczną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 887), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy.

Zgodnie natomiast z ust. 2 przytoczonego wyżej artykułu emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych, według art. 184 jest więc spełnienie przed dniem 1 stycznia 1999 roku wyłącznie przesłanki stażu. Brak w jego treści przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. dożycia wieku emerytalnego na dzień 31 grudnia 2007 roku) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32, 33, 39 i 40 również po dniu 31 grudnia 2007 roku oraz nieprzystąpieniu do OFE (np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2007 roku, II UZP 14/06).

Natomiast zgodnie z art. 32 ust.1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 powołanego artykułu stanowi, że wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 1 i 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Zatem zastosowanie będą miały przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Przepisy § 3 i 4 wymienionego rozporządzenia określają warunki, od których spełnienia zależy uzyskanie wcześniejszej emerytury. Są to: okres zatrudnienia wynoszący dla mężczyzn 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A i osiągnięcie wieku emerytalnego 60 lat dla mężczyzn.

Poza sporem w niniejszej sprawie pozostawało, że wnioskodawca w dniu 18 maja 2016 roku osiągnął wiek emerytalny, udowodnił 25-letni okres ubezpieczenia oraz że nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Okolicznością sporną było natomiast czy udowodnił, iż wykonywał prace w warunkach szczególnych wymienione w wykazie A w wymiarze co najmniej 15 lat i czy staż ten osiągnął przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Pamiętać należy o tym, że aby uzyskać prawo do wcześniejszego świadczenia emerytalnego konieczne jest wykazanie, że wyłącznie prace określone w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie pozwala stwierdzić, że praca świadczona przez M. Z. w okresie od 1 lutego 1981 roku do 31 grudnia 1998 roku w Gminnej Spółdzielni (...) w W. na stanowisku piekarza, wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych.

Podczas tego zatrudnienia skarżący pracował na stanowisku określonym jako piekarz. Jego praca, niezależnie od tak określonego stanowiska, polegała na obsłudze pieca służącego do wypieku pieczywa. Wnioskodawca zajmował się wkładaniem pieczywa do pieca i wyjmowaniem go stamtąd, nadzorowaniem procesu wypieku, przesuwaniami pieczywa w piecu oraz utrzymywaniem właściwej temperatury w piecu węglowym, jego czyszczeniem i konserwacją. Nawet jeśli w tym czasie wykonywał inne czynności to nie zajmowały one więcej czasu niż 20 minut dziennie. Charakter wykonywanej przez niego pracy potwierdzili świadkowie T. D. i A. K. – zatrudnieni w spornym okresie w GS (...). A. K. zeznał, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych pracę polegającą na wypieku pieczywa. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż świadkowi przyznano emeryturę w warunkach szczególnych. Dlatego też Sąd uznał, że w Gminnej Spółdzielni (...) w W. wnioskodawca pracował przez okres 17 lat i 11 miesięcy w warunkach szczególnych, wykonując prace ujęte w wykazie A dział X, poz. 11, tj. prace przy wypieku pieczywa, znajdujące odzwierciedlenie w wykazie A dziale X poz. 11 do zarządzenia nr Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. Urz. MRiRW Nr 2, poz. 4).

Sąd Okręgowy nie zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia M. Z. w Gminnej Spółdzielni (...) w W. od 15 lipca 1974 roku do 31 lipca 1975 roku M. Z., kiedy zatrudniony był, początkowo na 3 miesięczny okres przyuczenia do zawodu piekarza, a następnie wstępny staż pracy oraz w okresie od 18 czerwca 1980 roku do 31 stycznia 1981 roku, kiedy wykonywał wszystkie prace, w tym wyrabianie chleba. Okresy te nie mają jednak większego znaczenia w niniejszej sprawie, ponieważ uznany przez Sąd okres pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych jest przekracza 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Konkludując, okres pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych wynosi 17 lat i 11 miesięcy. Spełnione więc zostały przesłanki określone w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 129 ust. 1 w/w ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Wniosek w sprawie niniejszej wpłynął do organu rentowego w dniu 14 lipca 2014 roku, a wiek 60 lat M. Z. osiągnął w dniu (...) roku, tym samym prawo do emerytury przysługuje mu od dnia 14 lipca 2014 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji.

SSO Jarosław Łuczaj